

האגודה לזכויות האזרח בישראל

23.5.2004

המלחמה בסמים – תכלית ראויה, אך אין להטיל מגבלות על אזורים שלמים

האגודה לזכויות האזרח עתרה לבג"ץ נגד משטרת ישראל: להסיר את המחסומים שהציבה המשטרה סביב שלוש שכונות ערביות בעיר לוד במסגרת המלחמה בסחר בסמים

האגודה לזכויות האזרח עתרה ב-20.5.04 לבג"ץ נגד משטרת ישראל בשם חמישה תושבים ערבים מהעיר לוד ובשם עמותת אלמיזאן לזכויות האדם. העתירה הוגשה בידי עו"ד לילה מרגלית מהאגודה לזכויות האזרח, בדרישה להסיר את המחסומים, שהציבה המשטרה סביב שלוש שכונות ערביות בעיר לוד, ולהפסיק לעכב אנשים וכלי רכב באופן גורף בכניסה לשכונות וביציאה מהן. כמו כן מתבקש בג"ץ לקבוע, כי על המשטרה להפסיק למנוע מאנשים, אשר אינם תושבי השכונות או אשר אינם רשומים בתעודת זהותם כתושבי השכונות, להיכנס אליהן באופן חופשי. בשל דחיפות העניין התבקש בג"ץ לקבוע דיון בהקדם, ואכן נקבע, כי הדיון בעתירה יתקיים ביום 31.5.04.

המשטרה הטילה על השכונות פרדס שניר, הרכבת וס"ח מעין "סגר", החל ביום 4.5.04, כחלק ממלחמתה בסוחרי הסמים, הפועלים באזור. השכונות הוקפו במחסומים משטרתיים, ודרכי גישה חלופיות נחסמו על ידי מחסומי בטון וערמות עפר. כל כניסה אל השכונות או יציאה מהן מותנית במעבר דרך מחסום משטרת, בעיכובים, תחקירים וחיפושים שרירותיים, אשר מלווים לעתים גם בטרטורים ובהשפלות. אנשים, אשר אינם מתגוררים בשכונות או אשר אינם רשומים בתעודת זהות כתושבי המקום, אינם מורשים כלל, או לפחות לא הורשו עד לימים האחרונים, להיכנס אליהן. זאת ועוד, מהמשטרה נמסר, כי מדובר במבצע ממושך, שאמור להימשך במתכונת דומה במשך כ-6 חודשים. עו"ד מרגלית מציינת בעתירה, כי "משטר המחסומים, שהטילה המשטרה על השכונות, פוגע אנושות בזכויותיהם הבסיסיות ביותר של תושביהן ובזכויותיהם של כל באי השכונות לחופש תנועה, לפרטיות, לחירות, לכבוד ולשוויון, דבר הנעשה ללא סמכות ובאופן בלתי סביר בעליל ומנוגד לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו.

עו"ד מרגלית מבהירה, כי המלחמה בנגע הסמים היא ללא ספק תכלית ראויה וכי העותרים מברכים על החלטתה של המשטרה לפעול בנחרצות לטיפול בבעיה זו, ואולם בהתמודדותה עם הפשיעה, על המשטרה לפעול בסבירות ובמידתיות, תוך כיבוד זכויות האדם. עליה לפעול, מוסיפה עו"ד מרגלית, נגד תחנות הסמים ונגד האנשים המעורבים בסחר, אך אסור לה להטיל מגבלות גורפות על אזורים שלמים מתוך תקווה, כי הדבר יפגע גם בפעילות המשטרתית. קשה להשתחרר, היא מוסיפה, מן התחושה הקשה, כי איש לא היה מעלה על דעתו להטיל מעין "סגר" שכזה על שכונות בישראל, אלמלא היה מדובר בשכונות ערביות. נראה, היא כותבת עוד, כי המשטרה העתיקה ללוד את שיטות השיטור, אליהן התרגלה ברמאללה, בשכם ובחברון. מעבר למטרד הקשה, לעיכובים ולחוסר הנוחות, נאמר עוד בעתירה, תושבי לוד הערבים מקבלים שוב ממשטרת ישראל את המסר הברור, כי אזרחותם אינה ערובה לשוויון בפני החוק.

בג"ץ 4780/04 מוחארב נגד משטרת ישראל